

NOTULEN VAN DE DEELNEMERSVERGADERING STICHTING PENSIOENFONDS INVISTA
GEHOUDEN OP WOENSDAG 4 NOVEMBER 2009

- Aanwezig: De werkgeversbestuursleden: de heren Dohmen (voorzitter) en Scheijen;
De werknemersbestuursleden: de heren Wita, War en Crombach;
De heer Van de Plasse (adviseur van het bestuur tevens gevolmachtigde van mevrouw Kowalski als werkgeversbestuurslid);
De heer Reemers en mevrouw Jennekens (verslag) van AZL.
De navolgende deelnemers: de heer P. Hamers, mevrouw B. Enning, de heer A. Vandegard, de heer G. Scheers, de heer A. Wauben, mevrouw J. Gorissen, de heer R. Gayet, mevrouw J. Wouters, de heer H. Housen, de heer E. Sipkema, de heer A. Zaat de heer J. Hartsteen, de heer J. Knip, de heer J. Weerts, de heer L. Lipsch, de heer J. Franssen, de heer O. David, de heer J. Thomas, de heer Pluymen en de heer Armajan.
- Afwezig: (met kennisgeving) mevrouw Kowalski (werkgeversbestuurslid).

1. / 2. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de deelnemersvergadering om 16.00 uur en verwelkomt alle aanwezigen. Hierna volgt een korte voorstelronde door de leden van het bestuur en de adviseurs aan de overige aanwezigen.

Er zijn verder geen mededelingen aan de zijde van de voorzitter, de overige bestuursleden dan wel de adviseurs. De voorzitter neemt vervolgens de agenda door welke door middel van een presentatie zal worden toegelicht.

3. Verslag over de gebeurtenissen in het boekjaar 2008

De voorzitter geeft een kort overzicht van de gebeurtenissen in het afgelopen boekjaar 2008. Daarbij komen onder andere de navolgende punten aan de orde:

- de kredietcrisis, dekkingsgraaddaling tot 86,5% ultimo 2008;
- de indiening van het kortetermijnherstelplan;
- de opschorting van waardeoverdrachten in verband met een dekkingsgraad onder de 100% ultimo 2008;

- de voorbereidingen tot instelling van een visitatiecommissie;
- de aanstelling van mevrouw Brouner van AZL als compliance officer;
- de aanpassing van de ABTN aan de Pensioenwet;
- de wijziging in taken van de auditcommissie;
- de aanpassing van de UPO's aan de vereisten van de AFM;
- de verzending van de brieven inzake herstelplan aan de deelnemers;
- de inrichting van de website;
- de nieuwe uitvoeringsovereenkomst met de werkgever;
- de toeslagverlening per 1-1-2009; en
- de wijzigingen in bestuurssamenstelling.

Voor wat betreft de kredietcrisis en de daling van de dekkingsgraad ultimo 2008 naar 86,5% geeft de voorzitter aan dat als gevolg hiervan een kortetermijnherstelplan is ingediend bij DNB. Het pensioenfonds dient hiermee binnen vijf jaar een dekkingsgraad van minimaal 105% te hebben. Als gevolg van de sterke daling van de dekkingsgraad ultimo 2008, zijn alle inkomende en uitgaande waardeoverdrachten opgeschort. Deze opschorting blijft gehandhaafd zolang de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich onder de 100% bevindt.

Ten aanzien van de instelling van een visitatiecommissie, geeft de voorzitter aan dat als gevolg van de Pensioenwet en de regels omtrent Pension Fund Governance het pensioenfonds een intern toezichtorgaan dient in te stellen. Het bestuur heeft hierbij gekozen voor intern toezicht in de vorm van een visitatiecommissie. Deze commissie zal bestaan uit drie onafhankelijke deskundigen. Er zal in het eerste kwartaal 2010 voor het eerst een visitatie door een dergelijke commissie bij het pensioenfonds worden uitgevoerd.

Ten aanzien van de fondsdocumenten geeft de voorzitter aan dat het bestuur in 2008 bezig is geweest met het updaten van de ABTN en het pensioenreglement aan de Pensioenwet.

Verder is de UPO aangepast aan de vereisten van de AFM. Aanvankelijk zou hier het toeslagenlabel op vermeld dienen te worden. Echter in verband met de kredietcrisis heeft de AFM bepaald dat pensioenfondsen in plaats van het publiceren van het toeslagenlabel in 2009 kan volstaan met het verstrekken van een informatiebrief aan alle deelnemers met betrekking tot het herstelplan. Het toeslagenlabel zal evenwel per 1 januari 2010 in alle communicatiemiddelen van het pensioenfonds vermeld worden.

Het pensioenfonds is verder in 2008 doende geweest om een website in te richten. Op deze website zullen herhaaldelijk allerlei nieuwsitems geplaatst worden omtrent diverse pensioenactualiteiten.

De voorzitter informeert of er ten aanzien van de website bij de aanwezigen op- of aanmerkingen zijn. Vanuit de aanwezigen wordt door sommigen opgemerkt dat het inloggen voor hun persoonlijke pensioenopgave soms moeizaam of zelfs helemaal niet lukt. AZL zal hier naar kijken. Verder zal AZL nogmaals de inlogprocedure hiervoor als nieuwsitem op de website plaatsen.

De voorzitter vervolgt met de bespreking van de bestuurssamenstelling welke diverse malen is gewijzigd. De bestuurssamenstelling ziet er momenteel als volgt uit:

Bestuursleden:

Namens de werkgever: de heren Eric Dohmen (voorzitter), Nancy Kowalski en John Scheijen;
Namens de werknemers: de heren Martin Wita, Tjeerd War en Marco Crombach.

Commissies:

Audit commissie: de heren Richard van de Plasse, Tjeerd War en Martin Wita
Beleggingscommissie: de heren Eric Dohmen en Martin Wita en mevrouw N. Kowalski
Dagelijks bestuur: de heren John Scheijen en Martin Wita.

Verantwoordingsorgaan:

Werkgeverslid: de heer Andries Westhuis
Werknemerslid: de heer Jan van Geloof
Gepensioneerd lid: de heer Piet Diepstraten.

4. Financieel jaarverslag 2008

De voorzitter vervolgt met de bespreking van het financieel jaarverslag 2008.

Hierbij wordt onder andere gesproken over het deelnemersbestand per 31 december 2008 ten opzichte van 31 december 2007, de beleggingsresultaten per 31 december 2008 zijnde 3,4%, en de dekkingsgraad ultimo 2008 van 86,5%.

5. Herstelplan

De voorzitter stelt vervolgens het herstelplan aan de orde. Uitgangspunt hiervoor is de dekkingsgraad ultimo 2008 geweest, zijnde 86,5%. Het bij de DNB ingediende en geaccepteerde herstelplan gaat uit van de situatie dat de dekkingsgraad zich binnen 5 jaar boven de minimale dekkingsgraad van 105% en binnen 15 jaar boven de vereiste dekkingsgraad van 116% bevindt. Dit herstel zal, conform de genomen herstelmaatregelen, moeten plaatsvinden door beleggingsresultaten, het niet geven van toeslag voor zowel actieven als inactieven, alsmede een hogere werkgeverspremie. Verder is er met de werkgever een additionele uitvoeringsovereenkomst gesloten waarbij de werkgever ultimo 2011, 2012 en 2013, indien dit noodzakelijk is, een extra storting per jaar zal doen van € 2 miljoen. De werkgever heeft als eis gesteld, dat de deelnemersbijdrage per 1 januari 2010 moet stijgen van 5% naar 7%. Gebeurt dit niet dan zal er niet tot volledige storting van € 2 miljoen voor genoemde jaren worden over gegaan. De heer Scheijen merkt hierbij op dat de werkgever momenteel in overleg is met de vakbonden hierover. Hierbij dient opgemerkt te worden dat, indien de werkgever niet garant zou hebben gestaan voor extra stortingen er afstempeling (afwaardering) van pensioenen als herstelmaatregel had moeten worden opgenomen..

Vanuit de deelnemers wordt de vraag gesteld of de gekozen herstelmaatregelen voldoende zijn om binnen vijf jaar de minimale dekkingsgraad te bereiken. De voorzitter geeft hierbij aan dat de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich ultimo oktober 2009 op 98% bevindt. De berekeningen om tot een dekkingsgraad van 104,6% te komen in vijf jaar zijn gebaseerd op de situatie ultimo 2008. Op dit moment heeft een en ander zich versneld.

Vanuit de deelnemers wordt de vraag gesteld wat het bereiken van een dekkingsgraad in 2010 van 104,6% betekend voor de jaarlijkse additionele storting van de werkgever. De voorzitter geeft aan dat er dan geen stortingen meer zullen plaatsvinden door de werkgever. Echter momenteel dienen we de situatie af te wachten. Het kan financieel alle kanten opgaan. De werkgever heeft evenwel in de additionele uitvoeringsovereenkomst de garantie gegeven dat indien nodig deze stortingen zullen plaatsvinden.

6. Toeslagverlening 2009

De voorzitter licht, gelet op hetgeen reeds hiervoor is besproken, kort de toeslagverlening in 2009 toe.

7. Verwachte ontwikkelingen 2010

De voorzitter geeft aan dat er in het kader van de verwachte ontwikkelingen 2010 met name aandacht wordt besteed aan het monitoren van de financiële ontwikkelingen en de ontwikkelingen van de bedrijfsvoering van INVISTA (Nederland) B.V. en de mogelijke impact voor het pensioenfonds hiervan.

Ten aanzien van de claim tegen pensioenfonds DuPont meldt de voorzitter dat er op 8 december 2009 een uitspraak in deze zaak verwacht wordt. Indien er een uitspraak volgt zullen de deelnemers hierover geïnformeerd worden.

8. Nieuwe wet- en regelgeving

De voorzitter geeft aan dat momenteel veel doende is omtrent de parameters FTK. Het is wachten op de uitkomsten van het onderzoek Donner. Verder zullen in 2010 de consequenties van de verhoging van de AOW leeftijd nadere invulling behoeven.

9. Rondvraag en Sluiting

De voorzitter stelt hierbij iedereen in de gelegenheid om nog vragen te stellen.

De voorzitter informeert bij de aanwezigen omtrent de informatievoorzieningen vanuit AZL aan de deelnemers. Vanuit de deelnemers wordt aangegeven dat de helpdesk van AZL een grote vooruitgang betekent voor de deelnemers. Op deze wijze vindt de communicatie via één kanaal plaats welk als bijzonder prettig wordt ervaren.

De voorzitter sluit de vergadering om 17.30 uur met dank aan alle aanwezigen voor ieders belangstelling en inbreng in deze vergadering.